

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Педагогічна (асистенська) практика»

Освітній вищий ступінь: доктор філософії
Спеціальність: 091 «Біологія»
Освітньо-наукова програма: «Біотехнології біологічних систем»
Рік навчання 3, семестр 5
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

к.б.н. Кваско Олена Юріївна
 Тел. (044) 527-85-17
 kvasko_o@nubip.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою педагогічної (асистентської) практики здобувачів є формування системи компетентностей для здійснення науково-педагогічної діяльності у вищій освіті з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. Предметом педагогічної асистентської практики є організаційно-методичні форми, методи та засоби реалізації науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Особливістю педагогічної (асистентської) практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня зі спеціальності 091 «Біологія» є поєднання напрямку наукових досліджень здобувачів із розробкою науково-методичного забезпечення різних форм організації навчального процесу з врахування інноваційних технологій викладання та рівня вищої освіти.

Здобувач внаслідок проходження педагогічної (асистентської) практики набуває загальних компетентностей: здатність мотивувати людей, рухатися вперед і працювати автономно, а також фахових компетентностей: здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, дотримуватись етики досліджень та правил академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності й наукових дослідженнях.

Результатами педагогічної (асистентської) практики є: вміння планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з біології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати власні й інших дослідників результати експериментів у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, глибоко розуміти загальні принципи, методологію й методи біологічних наук та застосувати їх у дослідженнях і викладацькій практиці.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (120 годин)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
5 семестр				
1. Ознайомлення з кафедрою чипдрозділом для проходження практики. Формування календарного плану та графіку проходження педагогічної практики з врахуванням дотичності до наукового напрямку здобувача.	10	<i>Знати:</i> - методичні та управлінські форми організації і планування освітнього процесу у закладах вищої освіти; - дидактичні та загально-освітні принципи проведення усіх видів навчальних занять у закладах вищої освіти; - нормативно-правові документи, що регламентують і відображують зміст освіти у вищій школі;	<i>Основні завдання</i> - закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання в аспірантурі; - набуття досвіду проведення усіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять у закладах вищої освіти;	<i>Поетапне й остаточне звітування за проходження педагогічної асистентської практики</i>
2. Ознайомлення та розробка лекційного матеріалу та представлення його під час заняття	20	- сучасні форми і методи здійснення освітнього процесу, скерованого на формування компетентностей здобувачів вищої освіти;	- поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні	
3. Ознайомлення та розробка практичного (лабораторного) матеріалу	40	- форми і методи контролю результатів навчання здобувачів		

та представлення його під час заняття		вищої освіти; - види навчально-методичного забезпечення освітнього процесу і вимоги до них; - форми і методи виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю;	конкретних педагогічних завдань практики; - інтеграції науково-дослідної педагогічної діяльності практикантів; - розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі досвіду практики
4. Ознайомлення та розробка методичного матеріалу для самостійної роботи	20	<i>Вміти:</i> - обирати питання для вирішення проблем (невідомих ланок наукових знань у біотехнології), будувати гіпотези і/або застосовувати наявні гіпотези, узагальнювати результати наукової діяльності,	
5. Ознайомлення з організацією семінару (круглого столу, вебінару тощо) із здобувачами вищої освіти за відповідно прикріпленою навчальною дисципліною, що є дотичною до наукового напрямку здобувача та його проведення	20	- орієнтуватися в біотехнологічних дослідженнях на сучасному рівні, а саме: обирати відповідні методи й методологічні підходи, діагностики, обладнання, - використовувати загальноприйняті класичні й окремі новітні методики біотехнологічних досліджень; - подавати результати власних наукових досліджень у вигляді різного виду наукових праць і дисертацій.	
6. Підготовка звіту (звіт, щоденник, відгук керівника). Представлення звіту у вигляді презентації	10		
Звіт за педагогічну (асистентську практику)			100 балів

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Практичні, самостійні роботи та/або контрольне опитування необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточних тем. Порушення термінів здачі без поважної причини надає право викладачу знизити оцінку. Перекладання відповідного виду контролю знань відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення курсу дисципліни.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання мобільних пристроїв та додаткової літератури під час виконання відповідного виду контролю знань та екзамену категорично заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх здобувачів. Запізнення на заняття не допускаються. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем доктора філософії, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Рейтинг здобувача доктора філософії, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Рекомендована література **Законодавчі і нормативні документи**

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про вищу освіту» .
3. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти: Наказ МОН України від 16 липня 2018 р. № 776.
4. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266: Наказ МОН України від 06 листопада 2015 р. № 1151.
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25 червня 2013 р. № 344.
6. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261.
7. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266.

Основна література

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник / А.М. Алексюк. - К.:Либідь, 1998. - 560 с.
2. Біляковська О.О. Дидактика вищої школи: навч. посібн. / О.О. Біляковська, І.Я. Мишишин, С.Б. Цюра. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. - 360 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С. Вітвицька: - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 384 с.
4. Добронравова І. С. Філософія та методологія науки: підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко. – К. : Київський університет, 2008. – 223 с.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи / А.І. Кузьмінський, - К.:Знання, 2005- 486с.
6. Лекції з педагогіки вищої школи / За ред. В. І. Лозової. - Харків: ОВС, 2006. - 496 с.
7. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи / О.Г. Мороз, О.С. Падалка, В.І.Юрченко .-К.: НПУ, 2003.-267 с.
8. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі / В.М. Нагаєв: Навч. посібн. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 232 с.
9. Освітні технології: навч.-метод. посіб. за заг. ред. О.М. Пехоти. К.:А.С.К., 2001. 256 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – С. 5– 105.
11. Педагогіка вищої школи / за ред. З.Н. Курлянд. - К.: Знання, 2005. - 399 с.
12. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: підручник, - 3-є вид. /Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. - К.:Каравела, 2011. - 360 с.
13. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум: навч. посіб. /Л.Г.Подоляк, В.І. Юрченко: - К.: Каравела, 2008. - 335 с.
14. Пометун О. І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн / О. І. Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : (бібліотека з освітньої політики) / [Під ред. О. В. Овчарук]. – К. : М-во освіти і науки України, 2004. – С. 16–26.
15. Проблеми формування професіоналізму особистості та діяльності майбутнього фахівця в контексті вимог євроінтеграції: колективна монографія / під наук. ред. проф. О.С. Цокур. - Одеса: СПД Бровкін О.В., 2012. - 160 с.
16. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / В. І. Романчиков – К. : Центр учбової літератури, 2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dmeti.dp.ua/file/kdoczn_10892.pdf
17. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І.Слєпкань. - К.: Вища школа, 2005. - 240 с.
18. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: Підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – К.: Знання, 2007. – 317 с.

19. Трайнев В.А. Дистанционное обучение и его развитие (Обобщение методологии и практики использования) / под общ. ред. В.А. Трайнева. - М.: Дашков и К., 2008. - 293 с.
20. Трайнев В.А. Повышение качества высшего образования и Болонский процесс. Обобщение отечественной и зарубежной практики / В.А. Трайнев. - М.: Дашков и К., 2008.-390 с.
21. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М.М. Фіцула. - К.: «Академвидав», 2006.-352 с.
22. Цокур О. С. Педагогіка вищої школи. Вип. 2. Педагогічний менеджмент: навчально-методичний посібник / О.С. Цокур. - Одеса: «Юридична літ-ра», 2002. - 68 с.
23. Чернілевський Д.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібн./ Д.В. Чернілевський, М.І. Томчук. - Вінниця: Війн, соц.-екон. ін.-тут Ун-ту"Україна", 2006. - 402 с.

Інформаційні ресурси

Болонська декларація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/

Загальні відомості про вищу освіту в Україні [Електронний ресурс]. –Режим доступу : www.mon.gov.ua/education/higher/higher

Методи навчання та їх класифікація // Сайт «Osvita.Ua» [Електроннийресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/school/theory/780/>

Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі [Електронний ресурс]. –Режим доступу : http://moskalik.at.ua/kurs_lekziy/mmmvvv.doc

Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnistu-vishchikh-navchalnikh-zakladakh/4688>

Сайт «Аспірант України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mi/intranet/aspirant.com.ua/>

Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі[Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1488/1/Особливості,%20проблеми%20та%20шляхи%20активізації%20самостійної%20роботи%20студентів.pdf>.